

Lausunto

09.01.2025

Asia: VN/34275/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta oikeusavun palkkioperusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitys 120 euron oikeusapupalkkiosta ei ole kohtuullinen, eikä se ole millään tavalla linjassa yleisen kustannuskehityksen ja ansiokehityksen kanssa. Palkkiota tulee korottaa yleisen kustannuskehityksen mukaisesti 155 euroon, ja palkkio tulisi sitoa indeksiin, jotta nykytilanteen mukaiselta vääryydeltä välttyttäisiin jatkossa.

Enemmälti ja toiston välttämiseksi viitataan erityisesti AA Matti Pulkamon ja AA Jukka Ahosen omissa lausunnoissa toteamiin perusteluihin. On kestäväntöntä ja epäoikeudenmukaista, että kärjätuomareiden, syyttäjien ja julkisten oikeusavustajien palkkoja on korotettu 10 vuoden aikana, mutta yrittäjän riskillä toimivan avustajan oikeusapupalkkiota ei ole korotettu. Rikosprosessissa oikeusapupalkkiolla toimivan avustajan tehtävä on kuitenkin yhtä tärkeä kuin syyttäjän tai kärjätuomarin.

Lisäksi kiinnitän huomiota siihen, että esimerkiksi avustavien lakimiesten palkkaaminen oikeusapuasioita hoitaviin asianajotoimistoihin on nykyisellä palkkiotasolla lähtökohtaisesti mahdotonta, koska yksityiset asianajajat eivät pysty tarjoamaan lakimiehille samaa palkkatasoa kuin valtio. Tämä on johtanut eri puolilla Suomea tilanteisiin, joissa vastavalmistuneet juristit eivät edes hakeudu töihin yksityisiin asianajotoimistoihin, eikä avoimiin työpaikkoihin välttämättä tule yhtäkään hakemusta. Tästä seuraa se, että tekijöitä ja toimeksiantojen hoitajia ei ole, vaikka mielenkiintoista työtä olisi tarjolla. On selvää, että oikeusapupalkkion ollessa epäasiallisen alhainen alalle ei hakeudu riittävästi yrittäjiksi tai työntekijöiksi haluavia ammattilaisia ja tämä on merkittävä riski oikeusturvan toteutumisen kannalta. Oikeusapupalkkion korottaminen mahdollistaisi kilpailukykyisen palkan tarjoamisen ja sitä kautta työllistämisen.

Epäasiallisen alhainen oikeusapupalkkio on myös konkreettinen ja masentava osoitus siitä, ettei oikeusapuasioita asioita hoitavien asianajajien ammattia ja osaamista arvosteta yhteiskunnassa, vaikka tosiasiassa esimerkiksi puolustajien tehtäviä hoitavilla asianajajilla on suuri vastuu päämiestensä oikeusturvan toteutumisesta.

Katri Mäkinen

asianajaja, Oulu

Asianajotoimisto Katri Mäkinen Oy

Mäkinen Katri

Asianajotoimisto Katri Mäkinen Oy